

«Scientist or practitioner»-modellen?

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Svekkes forbindelsen mellom psykologisk forskning og psykologprofesjonen? Selv om psykologer hegner om Boulder-modellen og dens vektlegging av «scientist-practitioner»-modellen i utdanning og yrkesutøvelse, virker Psykologforeningen mer opptatt av «practitioner» enn «scientist» når profesjonspolitikken utformes. Hovedvekten legges på hvordan profesjonen skal fylle det mandatet samfunnet gir, og da særlig mandatet knyttet til psykisk helsearbeid, enten det gjelder spesialisthelsetjenesten eller rollen som kommunepsykologer. Perspektivet er mer enn forståelig. Blikket på psykologen som yrkesutøver har vært vellykket både lønnspolitisk og når det kommer til innflytelse i helsevesenet. Men samtidig har fagets vitenskapelige grunnlag kommet til å spille annenfiolin i foreningens profesjonstenkning, selv om viktige initiativ som dobbeltkompetanseprosjektet skal nevnes.

Vi er urolige for at avstanden mellom psykologien som vitenskap og psykologien som profesjon øker

Samtidig som profesjonen betrakter seg primært som praktikere som skal fylle det mandatet samfunnet tilbyr en, er det i academia få insentiver til å publisere i norskspråklige tidsskrifter. Dermed prioriterer ikke forskere et tidsskrift som Psykologtidsskriftet, selv når forskningen kan være svært aktuell for mange av standens 8000 medlemmer. Forskere skal selvsagt dele sin forskning på tvers av landegrenser, og da er engelsk språket. Men det som omtales som «the scientist practitioner gap», blir ikke mindre i vårt fag av at norske publiseringskanaler velges vekk. Samtidig har vi forståelse for utviklingen: Når forskere forteller at deres norskspråklige artikler neglisjeres når karriereløp skal bygges, blir internasjonale tidsskrift det fornuftige valget: Det gir liten, om noen uttelling, å skrive i de tidsskriftene norske psykologer faktisk leser.

Vi er urolige for at avstanden mellom psykologien som vitenskap og psykologien som profesjon øker. På sikt kan denne utviklingen forsterkes ved at mye psykologisk forskning etterhvert gjøres av personer uten profesjonstilhørighet. Og når doktorgradsløpene følger tett på profesjons- og masterutdannelsen, begynner også forskerkarrieren langt tidligere enn før. For mange av disse vil nok forskeridentiteten være langt viktigere enn profesjonsidentiteten.

Kanskje er det dette vi har sett en stund i vår innbunke. Selv om Psykologtidsskriftet heldigvis mottar mange bidrag fra psykologer, ser vi også at de fleste av disse bidragene best plasseres i sjangrene fagessay eller fra praksis. Og la meg understreke: Det er viktig at psykologer skriver om egen praksis – svært mye psykologisk kunnskap ligger nettopp i den kloke refleksjonen over egen yrkesutøvelse. Og mye av psykologiens kunnskapsfelt består jo historisk sett nettopp av det å dele erfaringer med hverandre. Men det kan også forstås som et signal om at «scientist-practitioner»-modellen beveger seg i retning av en «scientist or practitioner»-modell. Det er verdt mer enn én tanke både blant forskere, foreningen, tidsskriftet og profesjonen.